

พฤติกรรมการณ์การดูแลมารดาของทารกใน 48 ชั่วโมงแรกหลังเกิด

เบญจรัตน์ เรื่อง หิริญ

พฤติกรรมการณ์การดูแลมารดาของทารกใน 48 ชั่วโมงแรกหลังเกิดยังไม่มีการศึกษา การที่บุคลากรทางสุขภาพจะสามารถแนะนำแม่เพื่อให้ทารกได้รับนมแม่เพียงพอ ป้องกัน breastfeeding jaundice และแม่ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ต้องการงานวิจัยสนับสนุน สำหรับใช้เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ในการกำหนดแนวทางปฏิบัติ

วัตถุประสงค์: ศึกษาพฤติกรรมการณ์การดูแลมารดาของทารกแรกเกิดภายใน 48 ชั่วโมงหลังเกิด และร้อยละของน้ำหนักตัวทารกที่ลดลงจากน้ำหนักแรกเกิดในทารกที่ได้รับนมแม่อย่างเดียว พฤติกรรมการณ์ที่ศึกษาคือ อายุทารกเมื่อคุณแม่มีมือแรกที่หอมารดา หลังคลอด ความถี่ที่ทารกดูดนม ตื่นคุณแม่เอง และถูกปลุกให้ดูดนม ระยะเวลาดูดนม และระยะห่างระหว่างมื้อนม

วิธีการศึกษา: การศึกษาแบบ observational descriptive study เก็บข้อมูลตั้งแต่ 27 กรกฎาคม ถึง 31 ตุลาคม พ.ศ. 2552 กลุ่มตัวอย่างเป็นทารกเกิดครบกำหนดที่ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และอยู่กับแม่ที่หอมารดา หลังคลอดตลอดเวลาอย่างน้อย 48 ชั่วโมง และได้นมแม่เพียงอย่างเดียว จำนวน 200 คน

ผลการศึกษา: ทารกเข้าร่วมการศึกษาจำนวน 200 คน เป็นเพศชาย 96 คน (ร้อยละ 48) เพศหญิง 104 คน (ร้อยละ 52) อายุครรภ์เฉลี่ย 38.6 สัปดาห์ คลอดปกติจำนวน 193 คน (ร้อยละ 96.5) ผ่าท้องทำคลอดโดยนิดาชาเข้าน้ำไขสันหลังจำนวน 7 คน (ร้อยละ 3.5) มารดาได้รับ pethidine 21 คน น้ำหนักแรกเกิดของทารกที่เข้าร่วมการศึกษายู่ในช่วง 2751-3000 กรัมมากที่สุด (ร้อยละ 30.5) ทารกทุกคนมีสุขภาพดี ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของพฤติกรรมการณ์การดูแลมารดาที่มารดาได้รับ และไม่ได้รับ pethidine ผลการศึกษพบพฤติกรรมการณ์การดูแลดังนี้

- ทารกร้อยละ 44.5 คุณนมมีมือแรกที่หอมารดาหลังคลอดระหว่างอายุ 2-4 ชั่วโมง ร้อยละ 73 คุณนมมีมือแรกระหว่างอายุ 2-5 ชั่วโมง ร้อยละ 27 ตื่นคุณแม่มีมือแรกหลังเกิด 5 ชั่วโมง อายุที่มากที่สุดคือ 8 ชั่วโมง 52 นาที
- ทารกร้อยละ 78.5 ในวันที่แรก และร้อยละ 83 ในวันที่ 2 คุณนม 8-12 ครั้งต่อวัน ร้อยละ 15.5 ในวันที่แรก และร้อยละ 11.5 ในวันที่ 2 คุณนมน้อยกว่า 8 ครั้งต่อวัน ในทารกร้อยละ 6 ในวันที่ 1 และร้อยละ 5.5 ในวันที่ 2 น้อยที่สุดคือ 5 ครั้งต่อวัน โดยพบ คุณมากกว่า 12 ครั้งต่อวัน คุณนมมากที่สุด 16 ครั้งต่อวัน ทารกที่คุณนมมากกว่า 12 ครั้งต่อวัน ทุกคนตื่นคุณแม่เอง
- ร้อยละของทารกที่ตื่นคุณแม่เองในวันที่ 1 เท่ากับ 54.5 และ 58.5 สำหรับวันที่ 2 ทารก 1 ราย ตื่นคุณแม่เองมากที่สุด 16 ครั้งในวันที่ 1 และ 15 ครั้งต่อวันในวันที่ 2 -ทารกร้อยละ 23 ในวันที่ 1 และ 25.5 ในวันที่ 2 ต้องถูกปลุกให้ดูดนมวันละ 1 ครั้ง มี 1 ราย ถูกปลุกให้ดูดนมมากที่สุด 10 ครั้งต่อวันในวันที่ 1 และ 8 ครั้งในวันที่ 2
- ระยะเวลาเฉลี่ยที่ทารกดูดนมแต่ละมือในวันที่ 1 เท่ากับ 27.2 นาที เวลาที่ใช้ในการดูดนมที่สั้นที่สุดคือ 7.9 นาที และ ที่นานที่สุดคือ 44 นาที ระยะเวลาเฉลี่ยของการดูดนมในวันที่ 2 28.7 นาที เวลาของการดูดนมที่สั้นที่สุด 9 นาที และที่นานที่สุด 48.3 นาที
- ระยะห่างของการดูดนมเฉลี่ยในวันที่ 1 เท่ากับ 130.7 นาที ระยะห่างของการดูดนมที่สั้นที่สุด 27.5 นาที และที่มากที่สุดคือ 252 นาที ในวันที่ 2 ระยะห่างของการดูดนมเฉลี่ย 133.5 นาที ระยะห่างของการดูดนมที่สั้นที่สุด 64.6 นาที และที่นานที่สุดคือ 286 นาที น้ำหนักตัวทารกในวันที่ 2 และ 3 ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 4.7 และ 5.6 ตามลำดับ

บทสรุป: ผลการศึกษาชี้แจงว่า พฤติกรรมการณ์การดูแลมารดาของทารกใน 48 ชั่วโมงแรกหลังเกิดมีความแตกต่างกันมาก การที่จะให้แม่ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยนม ปราศจากภาวะแทรกซ้อนของเต้านมและหัวนม และ breastfeeding jaundice มารดาจำเป็นต้องได้รับคำแนะนำในการให้นมแม่จากบุคลากรที่ดูแลแม่อย่างใกล้ชิดและตลอดเวลาขณะที่อยู่ในหอมารดาหลังคลอด เพื่อให้มารดาสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน

SUCKING BEHAVIOR OF NEWBORNS IN THE FIRST 48 HOURS OF LIFE

Benjarat Ruanghirun

There is no existing study on sucking behavior at breast and the degree of weight loss in exclusively breastfed term infants during the first few days of life. It is essential to elucidate sucking behavior in order to establish breastfeeding practice guideline for mothers and healthcare providers that leads to adequacy of breast milk production for infants, prevention of breastfeeding jaundice and successful breastfeeding,

Objectives: To study the degree of weight loss and sucking behavior of exclusively breastfed infants in the first 48 hours of life. The studied sucking behavior included the age of first suck at the maternity ward, frequency of demanding breastfeeding and arousal to feed, duration and interval of sucking.

Study design: A prospective observational study

Method: This study was conducted between July 27 and October 31, 2009. Subjects were 200 healthy and exclusively breastfed term infants admitted to the maternity ward at Siriraj Hospital for at least 48 hours.

Result: There were 96 male (48%) and 104 female (52%) infants. The mean gestational age was 38.6 weeks. One hundred and ninety three infants were born by normal vaginal delivery and 7 were delivered by caesarean section under spinal anesthesia. Twenty-one mothers received pethidine. Most of infants (61 infants) had birth weight between 2,750-3,000 grams. Sucking behavior of infants whose mothers received and did not receive pethidine was not statistically different. The findings of sucking behavior are as follows:

- At the maternity unit, 44.5% of infants had first suck at the age of 2-4 hours of life, 73% between 2-5 hours and 27% at the age of more than 5 hours. The maximum was at 8 hours and 52 minutes.
- A sucking frequency of 8-12 feeds a day was found in 78.5% of infants on day 1 of life and 83% on day 2. A frequency of less than 8 feeds was encountered in 15.5% on day 1 and 11.5% on day 2. The minimum frequency was 5. A frequency of 12 or more, was found in 6% and 5.5% on day 1 and day 2 of life, respectively. Those who had more than 12 feeds a day were nursed on demand.
- Only 54.5% and 58.5% of infants on day 1 and day 2, respectively, had demand feeds. The maximum demand feed was 16 on day 1 and 15 on day 2. -Arousal to feed was noted in 23% on day 1 and 25.5% on day 2. One infant was aroused to feed for 10 feeds on day 1 and 8 feeds on day 2.
- The mean sucking duration was 27.2 minutes on day 1 with a range of 7.9-44 minutes. On day 2 the mean duration was 28.7 min with a range of 9 -48.3 minutes.
- The mean sucking interval was 130.7 minutes on day 1 with a range of 27.5-252 minutes. On day 2 the mean interval was 133.5 minutes with a range of 64.6-286 minutes The mean weight loss was 4.7% and 5.6% on day 1 and day 2 of life, respectively.

Conclusion: There is a wide variation in infants' sucking behavior in the first 48 hours of life. These evidences imply that, should a success in breastfeeding, avoidance of breastfeeding complication and breastfeeding jaundice are expected, mothers need counsel on breastfeeding practice with close observation and continuing care while stay at the maternity unit until they can nurse their infants properly.